

6. razred 30. 3. 2020 - 3. 4. 2020

**BOGOMIR MAGAJNA:
ANANAS (Berilo str. 88)**

shutterstock.com • 1403484713

V naslednjih nekaj dneh se boš ukvarjal/-a z odlomkom iz mladinske pripovedi slovenskega pisatelja Bogomirja Magajne, ki je bil po poklicu tudi zdravnik. Zgodba je del veselih in žalostnih, a resničnih dogodivščin dečka Racka in deklice Lije, ki jih pripoveduje stric Jaka. Ena izmed teh je tudi **ANANAS**.

1. dan

PRED BRANJEM ODLOMKA

V zvezek (stran književnost) zapiši naslov Bogomir Magajna, ANANAS.

PRIJATELJSTVO.

Kaj ti pomeni ta beseda? Kako jo začutiš, pozitivno ali negativno? Ali imaš veliko prijateljev? Kako bi jih opisal? So iskreni, predani...ali so le eni izmed mnogih, ti pa se kljub številnim t. i. prijateljem počutiš kot riba na suhem, torej osamljeno in nesprejeto. Ali si imel/-a kdaj neprijetno izkušnjo s prijateljem/-ico?

Svoje razmišljanje zapiši pod naslov v zvezek.

PRIPRAVA NA BRANJE

Racko je stricu Jaki pripovedoval, kako sta se v šoli med odmorom dva učenca sporekla, se spopadla med seboj, se rvala in končno ubila med pretepom šipo v šolski sobi. Ko ju je učiteljica potem zasliševala in spraševala, kdo je ubil šipo, sta valila krivdo drug na drugega in obtoževala drug drugega z najhujšimi očitki. Stric Jaka se je globoko zamislil, potem je uprl svoj pogled na vso mlado trumo, ki je obkrožala njega in Racka, in začel pripovedovati zgodbo, ki se je nekoč zgodila tam daleč v Trstu.

»Seveda se krasti ne sme in tudi laž ima kratke noge, toda jaz upam, da boste smisel te zgodbe pravilno razumeli,« je rekel, potem pa je pripovedoval:

BRANJE

Preberi odlomek v Berilu str. 88-91. Če želiš, lahko ob branju poslušáš tudi zvočni posnetek, ki sem ga pripravila zate.

PO BRANJU

Kako si sledi dogajanje v zgodbi? Uredi povedi tako, da dobiš pravilno zaporedje – pomagaj si z berilom. (Preveri z rešitvami na dnu lista). Urejene povedi prepíši v zvezek

1_ Vsak dan so se otroci različnih narodnosti zbrali na širokem trgu sredi Trsta.

__ Peter Lovrin je prevzel krivdo nase. Pretepli so ga.

__ Márijo se je odločil, da bo ukradel še en ananas, a prijatelji so mu to dejanje odsvetovali.

__ Črn orjaški zamorec je ponosno prikoral z mostička.

__ Prijatelji so bili vsak dan lačni, zato so čakali na drobiž ali že pojedeni sadež.

__ Gromko se je zasmel in z močno desnico odtrgal najlepši ananas ter ga ponudil dečku.

__ Stražnik jih je zasliševal, a noben ni izdal Márija.

__ Vse dopoldne so se pogovarjali o nenavadnem sadežu in ga primerjali z drugimi.

__ Márijo je zgodaj vstal in se napotil na pomol in občudoval lepe bele obleke.

__ sami po sebi sta mu roki dvignili sadež k ustom, ugriznil je in presladki okus mu je napolnil usta.

__ Nekega dne so v kanal pripeljali veliko ladjo ananasov in jih razdelili branjevkam.

__ Márijo Morel je bil nezakonski sin in mati ga je vsak dan pretepla.

__ Tudi njegovi tovariši so pokusili to največjo sladkobo in dobroto sveta.

__ Márijo se je napotil k stojnici in ukradel, branjevka pavje tatvino takoj opazila in poklicala stražnika.

Rešitev: 1, 14, 11, 6, 3, 7, 13, 10, 5, 8, 4, 2, 9, 12

ZA ZAKLJUČEK

V berilu poišči povedi, v katerih se pojavljajo naslednje povedi in jih prepíši v zvezek:

Mrziti, bajen, stenica, ráno, rešta.

Besede uporabi v novih povedih. *Primer: Ali ga je res tako mrzil, da bi mu škodoval?*

2. DAN

REŠI NASLEDNJE NALOGE. ODGOVORE PIŠI V ZVEZEK. KO REŠIŠ VSE NALOGE, SI S POMOČJO REŠITEV PREVERI, KAKO TI JE ŠLO DELO OD ROK. POPRAVKE VNESI Z DRUGO BRAVO. PROSIM, POTRUDI SE IN NE KUKAJ V REŠITVE MED DELOM!

1. Odlomek govori predvsem o

- a) o preživljanju prostega časa ob morju,
- b) o brezpogojnem in iskrenem prijateljstvu,
- c) o tatvini.

2. Ali trditve držijo? Obkroži da ali ne. V zvezek izpiši poved, ki potrjuje tvojo odločitev.

a) Kraj dogajanja je postavljen v Trst.	DA	NE
b) Otroci prihajajo iz bogatih družin.	DA	NE
c) Márijo Morel je prevzel odgovornost za svojo krajo.	DA	NE
č) Prijatelji so ga izdali in zapustili.	DA	NE
d) V besedilu so prikazane tudi težke socialne razmere tistega časa.	DA	NE

ODGOVORI V CELIH POVEDIH.

3. Zakaj so bili otroci iz tržaškega Starega mesta izročeni ulicam in trgom? Ali jih je dejstvo, da so bili različnih narodnosti, razdvajalo?

4. Kaj je te dečke najbolj težilo, pestilo? S kakšnim namenom so v gručah posedali ob kanalu pri tržnici?

5. Kakšno pravilo je vladalo v njihovi družini?

6. Zakaj se je Márijo Morel tistega dne že navsezgodaj odpravil na trg? Kakšno »čudo« se mu je tam dogodilo? Kaj je razmišljal ob zamorčevem darilu in kaj je storil z njim?

7. Kako je otroke podarjeni sadež zapeljal v tatvino?

8. Kakšne so bile posledice tega dejanja?

9. Kako se je na tržnici izkazalo njihovo tovarištvo? Zakaj se je Peter pustil preteptati namesto Márija?

10. Kaj meniš, ali je dobrota ljudi odvisna od njihove verske, narodnostne in rasne pripadnosti?

3. DAN

REŠI NASLEDNJE NALOGE. ODGOVORE PIŠI V ZVEZEK. KO REŠIŠ VSE NALOGE, SI S POMOČJO REŠITEV PREVERI, KAKO TI JE ŠLO DELO OD ROK. POPRAVKE VNESI Z DRUGO BRAVO. PROSIM, POTRUDI SE IN NE KUKAJ V REŠITVE MED DELOM!

11. Glavni osebi v odlomku so Májijo Morel, Peter Lovrin in drugi fantje. Kdo so stranske osebe v odlomku? Pojasni tako, da se navežeš na prebrano besedilo.

12. Katere lastnosti lahko pripišeš?

a) Májiju Morelu :

pogumen   preračunljiv   strahopeten   darežljiv   zvest   osramočen

Kje v zgodbi je ta značilnost razvidna? Pojasni.

b) Petru Lovrinu:

zvest   drzen   pravičen   sočuten   odgovoren

Kje v zgodbi je ta značilnost razvidna? Pojasni.

c) Ostalim fantom:

hitri   razumevajoči   močni   podrejeni   osramočeni

Kje v zgodbi je ta značilnost razvidna? Pojasni.

13. Kateri od glavnih knj. junakov je tebi najbolj všeč in zakaj?

14. Kaj meniš o takšnem prijateljstvu? Ali ga je danes mogoče najti v modernem/hitrem svetu in času?

15. V pripovedi sta omenjena tudi dogajalni čas in prostor. Izpiši tiste povedi, kjer zasledimo:

a) dogajalni prostor

b) dogajalni čas

16. Zgodba, ki si jo prebral/-a, sodi med realistične pripovedi. V Pastircih si se že naučil/a, kaj je značilno za realistično pripoved. Izpiši njene značilnosti in jih utemelji primeri iz zgodbe.

4. DAN

17. DRAMSKO BESEDILO

Preoblikuj naslednji odlomek tako, da tvoriš dramsko besedilo. Pomagaj si z razlago, ki si jo dobil v rešitvah.

Vse dopoldne so se pogovarjali o ananasih. »Kaj oranže, kaj melone proti ananasom! Še hruške niso nič proti ananasom,« je rekel Márijo Morel. »Toda mi ne bomo več nikoli jedli ananasov,« je rekel Peter Lovrin. »Ko bomo veliki, se odpeljemo v Afriko,« je rekel Márijo Morel. »In v Ameriko, v Ameriki raste vse,« je rekel Peter Lovrin.

18. Preberi naslednjo vest iz časopisne črne kronike in po njej, z nekaj domišljije izoblikuj zgodbo o mali harmonikarici. Dodaj premi govor – PAZI NA LOČILA! Upoštevaj členjenje na UVOD, JEDRO in ZAKLJUČEK, prav tako členi besedilo na odstavke tudi znotraj jedra! Zgodbi dodaj svoj naslov. Besedilo napiši v zvezek (1,5 strani) ali ga natipkaj na računalnik (1 stran).

Ljubljana, 22. novembra-Policisti so v bifeju na Čopovi ulici prijeli 35-letnega brezposelnega Ljubljančana. Svojo 12-letno hčerko je prisilil, da je na ulici z igranjem na harmoniko služila denar, on pa ga je sproti zapijal. Ko je policistka peljala otroka k avtomobilu, se je pripetil še nepojasnen dogodek. Vanjo se je zakadil droben deček, a se je takoj, ko je spoznal, da ji deklice ne bo mogel iztrgati iz rok, izgubil med množico. Za premraženo deklico je poskrbela socialna služba, izkoriščevalski oče pa se bo moral zagovarjati pred sodiščem.

19. OBE NALOGI ZAPIŠI V WORDOV DOKUMENT IN MI JU POŠLJI NA ELEKTRONSKI NASLOV dusanka.vake@gmail.com ALI cekicmojca@gmail.com .

Pod zapis napiši svoje ime in priimek.

5. DAN

MEDBESEDILNA PRIMERJAVA

20. Do sedaj smo spoznali 2 realistični pripovedi. Tokrat ju boš med seboj še primerjal/a.

Razpredelnico si lahko natisneš ali pa jo prerišeš v zvezek.

	PASTIRCI	ANANAS
Glavne knj. osebe		
Stranske knj. osebe		
Knj. čas		
Knj. prostor		
Tema		
Značilnosti realistične pripovedi – naštej vsaj 3 primere.		

Tematiko prijateljstva najdemo v več različnih pripovedih, kot npr. v delu Toneta Seliškarja, ki je že leta 1936 napisal [BRATOVŠČINO SINJEGA GALEBA](#). V 70. letih prejšnjega stoletja pa je pod režisersko taktirko Franceta Štiglica bila posneta nadaljevanka v 9 delih z istoimenskim naslovom. Na spodnji povezavi

<https://www.dailymotion.com/video/x2ucu7z>

si lahko ogledaš 1. del te nadaljevanke. Ob gledanju bodi pozoren/a na dogajalni čas in prostor, književne osebe in zaporedje dogodkov. Verjamem, da boš užival/a in si v času karantene ogledal/a še preostale dele.